

Kronieken mei 2013

2/5: vergadering van de stuurgroep. Hoe bewaren we een band met ouderen, langdurig zieken? Moeten we dit niet als een continu punt op de agenda van de stuurgroep houden? Hoe letten we op kinderen dat die niet door openstaande deuren verdwijnen en op de straat kunnen terecht komen? Hoe organiseren we het Vormsel samen met de kinderen van het MPI GO! 'De Oase'? Is 'teambuilding' in de stuurgroep nodig?

4/5: 6de zondag na Pasen. Stel je voor: het is bezinningsdag en je ligt languit op de grond. Ontspannen en denkend aan de Openbaring, 21ste hoofdstuk: *"Ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, ..."* Stel je eens voor dat je een nieuwe stad mag maken, hoe zou je dat voorstellen: het nieuwe Jeruzalem dat uit de hemel neerdaalt?

Iets met een kerk, een vijver, een park, eendjes, ... maar altijd een kerk? Maar is een stad zonder kerk een drama?

Maar neen: Johannes stelt zich in de Apocalyps het nieuwe Jeruzalem voor, een stad met muren, met prachtige gebouwen, met poorten die open staan. Maar hij schrijft ook: *"Maar ik zag geen tempel, want God is haar tempel, ..."* (vers 22). Ook de eerste christenen hebben geleerd te leven zonder kerken ... wat was voor hen het centrum?

Het evangelie volgens Johannes (14, 22-29) maakt het duidelijk. De vraag van Judas - niet de Iskariot - is de vraag van alle tijden. Waarom heeft Jezus niet deze, onze tijd gekozen, want met de middelen van nu zou heel de wereld zijn boodschap kennen! Waarom heeft hij een godvergeten land gekozen, met een stad aan de rand van het Romeinse Rijk; waarom is hij daar gekomen? Johannes antwoordt op deze vraag: *"Het gaat niet over mij, wel over jullie! God, ik, zal als je de liefde kans geeft, bij ú zijn, niet in de tempel!"*

In 'Het verstoorde leven', het dagboek van Ety Hillesum over de periode 1941-1943, als ze in Auschwitz vermoord wordt, schrijft ze: *"God woont in ieder mens! Als wij hem zoeken zullen wij hem vinden. Dat is niet gemakkelijk, maar als wij zoeken, zullen wij hem vinden."*

Nog eens: Jezus zegt: *"Het gaat niet over mij, het gaat over jullie: geef liefde een kans."*

God is niet te vinden in een kerk, niet in Rome, niet in Tibet, maar in elke mens. *"Je moet niet vragen dat ik hier blijf, staar je niet blind op wat ik gedaan heb."*

Beschouw dat wat er gebeurt met de kerk van de Voskenslaan niet als een profanatie, het gaat niet over het huis van God! Want Johannes zegt: Gij zijt het huis van God! Kerken afbreken is dus geen echt probleem, maar, zoals Johannes overtuigend zegt: GóD blijft het centrum van de stad, van het dorp.

In de bezinning luisteren we naar een tekst, een lied van Toon Hermans: *"In een wei vol appelbomen, ... dat alle dingen aangeraakt zijn, door één liefdevolle Hand."*

Wij hebben gebeden voor onze opdracht: ook te denken aan wie, om welke reden ook, niet kan komen en om hen iets te laten weten en te vragen wat wij voor hen kunnen zijn.

Wij hebben gebeden om moed om te zoeken naar het schoonste, het liefste in elk van ons: te weten dat Gij dat zijt.

8/5, vormselviering voor het MPI GO! 'De Oase' in onze kapel met 22 kinderen, waarvan 5 Effatakinderen (Wout, Milan, Britt, Robin en Lauran). Een mooie viering, goed voorbereid, maar ik heb er niet veel van verstaan, noch gezien. Ik stond op de tweede rij van de tenoren, achter het hoogaltaar en zo lijkt alles nogal chaotisch. Alleen van de handoplegging en meer speciaal van de homilie van de vormheer, Luc Maes, kon ik wat nota's nemen. De eerste die deze kinderen de hand heeft opgelegd was de moeder zelf, toen haar kind nog in haar buik zat.

Handoplegging: toen al een teken van welkom, van bescherming, van samen-voelen.

Wij zingen niet zo goed, te traag inzetten, niet goed weten wat er moet gezongen worden, hoeveel strofes, wanneer eindigen, mannen of vrouwen alleen of allemaal samen? Het voordeel van goed contact tussen de verschillende stemmen is duidelijk en nog duidelijker is het belang van repetitie!

Na de viering zorgt de school voor broodjes: overvloedig en lekker!

Gelet op de fantasie die het koor op 8 mei ten toon gespreid heeft, is de repetitie van 10/5 meer dan nodig! Wij repeteren alvast de liederen voor de gevangenis op Pinksteren, o.a. lied 137: *"Laat de liefde toch eventjes duren!"*. Zelfs 'Amazing Grace komt dichterbij, het is echt nodig om die hummende melodie te herhalen, want je bent ze zo verloren! Ook de nieuwe liederen en

acclamaties moeten inge oefend worden: lied 87 (*"Die 'God van liefde' schuift over de gehele Veldstraat!"*) én lied 57 'Gezegend deze dag' waarbij ik mij afvraag waarom het 'omhelsende licht' is en niet 'omhelzende licht'. Het klinkt wel hetzelfde maar 'omhelsend' is zo archaïsch!

Gevi op 11/5: je ziet dat er 'bruggen' gemaakt zijn en dat de 'Special Olympics' gespeeld worden: minder volk dan anders ...

Het evangelie (Johannes 17, 20-26) doet ons denken aan een lied dat we met duizenden gezongen hebben, naast 'Uit diepten van ellende' en 'Zingt Jahweh toe': 'Mogen allen één zijn', op muziek van Lodewijk De Vocht. Het waren de eerste liederen in het Nederlands en de jaren zestig waren moeilijk voor de kerk, dus moest het begrip 'eenheid' goed naar voor komen. Het lied werd gezongen op de 7de zondag en het was nogal een ingewikkeld gedoe.

Het lied doet denken aan trapezewerk, het was van alles dooreen, een beetje zoals Johannes zelf denkt.

De tekst komt juist voor de gevangenneming van Jezus, Jezus die oproept tot eenheid. Een beetje zoals stervenden vragen: *"Zorg dat je bijeen blijft! Maak geen ruzie!"*

Nadat Herman de tekst gelezen heeft, hebben wij twee bedenkingen.

Vooreerst: eenheid is niet hetzelfde als gelijkheid! Soms denken we dat het wel waar is. Maar dat is het niet! Denk aan dat verhaal van die koning die gelukkig was dat er zoveel mensen langs de weg stonden die hem toejuichten. Die mensen waren niet verplicht, maar ze waren gelukkig dat het de koning was. Maar de koning zag dat ze allemaal verschillend waren en daarom vaardigde hij een decreet uit dat al de mensen die langs de baan zouden staan, 1.70 m lang moesten zijn en de rest moest weg. Zo gebeurde het en het zag er goed uit, maar de koning zag dat ze allemaal verschillende kleren droegen: rood werd de verplichte kleur. Er waren wel dikkere en dunnere mensen: alleen mensen van 67 kg mochten er staan. Het gevolg was dat er minder mensen waren om te juichen, te weinig, en het leger werd ingezet om te juichen! En zo droegen ze op het einde allemaal schoenen, waren ze allemaal katholiek en allemaal man. (Wat een verhaal om te vertellen op Vrouwendag!)

Conclusie: mensen willen niet dat er iets is dat hen in verwarring brengt: *"Wij zijn toch gelijk, ik mag mij kwaad maken als een ander kwaad is!"* Ongelijkheid brengt angst! De mensen in onze kerk denken dat eenheid en gelijkheid hetzelfde is en zo bevordert men eenheid. Maar verscheidenheid is een ware rijkdom (vraag het maar aan gehuwden!) En zie waar mensen op dezelfde manier worden opgeleid, gaat de structuur uiteindelijk kapot ...

Een tweede bedenking: wij zijn in de eerste dagen van het Pinksternoveen. Het allereerste Pinksternoveen werd uitgevonden om mensen uit te nodigen, te bidden voor de komst van de Heilige Geest bij zichzelf. Bidden: dat is niet Paternosterwerk, wij bidden voortdurend en spontaan. Als het goed is zeggen we: *"Dank je!"*. Als het slecht gaat zeggen we: *"Laat het niet te erg zijn ..."* Hierbij komt een voorstel om te doen bij wat ons rest van het Pinksternoveen: 5' bidden, buiten, onder een afdak, in een andere zetel, 5' bidden om Gods Geest. Dát is een geschenk en een geschenk bestaat maar als er een ontvanger is. Het voorstel is dus: 5' zeggen wat je meevalt of tegenvalt!

Bij de bezinning is Toon Hermans daar weer, nu bij monde van Gerrit: *"Iedere keer dat we ... iedere keer dat we elkaar vergeven in plaats van elkaar te lijf te gaan, bemoedigen in plaats van ontmoedigen ... dan werken we aan een nieuwe gemeenschap."*

Blijkbaar heeft de Geest zich van week vergist als je ziet hoeveel inzet er is bij de 'Special Olympics' en daar danken we voor. We hebben gebeden voor alle vormelingen, voor Warre die het moeilijk heeft, voor een jong gezin waar de vader ernstig ziek is. Ikzelf heb stil gedankt voor de mensen van 'Make-a-Wish' die er voor gezorgd hebben dat onze Ruth haar droom in vervulling ziet gaan. Wij hebben gedankt voor de Broeders dat ze het Vormselfeest én de Eerste Communie in deze kapel mogelijk gemaakt hebben.

Ten slotte: niet alle vrouwen zijn moeders, dus vieren wij vandaag Vrouwendag, met een geschenk van de mannen dat 'passie' suggereert.

Het is Gevi, dus is er broodmaaltijd, met kramiek en suikerbrood en koffie, chocolademelk of thee.

18/5: Pinksteren. Agnes verwelkomt de gemeenschap, symbolisch (?) verzameld achter gesloten ramen en deuren. Het zal wel wat met het gure weer buiten te maken hebben, maar zouden we niet beter wat openzetten om de Geest binnen te laten waaien? En wat hebben we gedaan met die 5' bidden tot de Geest?

Vandaag is het Pinksteren, het feest van de enthousiastelingen, voor hen die voort doen wat men ook zegt van ons! Het was misschien niet zo goed wat we deden, maar we herbeginnen, we krijgen een nieuwe kans om voor elkaar te zorgen.

Binnen de theologie en binnen de evangeliën is er een grote discussie: Hoe zit dat nu met die heilige Geest? Is die gegeven aan elke mens, of alleen aan de Kerk, die de Geest doorgeeft? Of komt de Geest ook in een basisgemeenschap waar drie of vier mensen zoeken hoe ze met het evangelie kunnen leven? Of is de Geest alleen voor mannen met mooie gewaden?

Het evangelie (1 Kor 12, 4-13): 'aan ieder van ons wordt de Geest gegeven, allen werden wij doordrenkt met één Geest, maar die Geest komt tot ons op veel verschillende manieren.'

Er is dus een discussie tussen orthodoxen en katholieken, tussen protestanten en katholieken: is de kerk het kanaal dat de gaven van de Geest doorgeeft, of is de Geest geschonken aan elke mens? Maar misschien moeten wij kijken en verbaasd staan van gewone dingen: misschien is de Geest het meest aanwezig daar waar vaders en moeders voor de zevende keer hun kinderen het juiste leren doen, misschien is de Geest aanwezig bij iemand die toch gaat werken bij een onvriendelijke baas en tegelijkertijd een mattentaart meeneemt voor een collega, misschien is de Geest aanwezig bij een leerkracht die op maandag met verse moed herbegint, misschien is de Geest aanwezig bij een vrouw die voor de zoveelste keer bereid is alles wat rondslingert op zijn plaats te leggen.

Modern gezegd: de Geest is polyvalent om op alle mogelijke kanalen te werken. In een preek, gepubliceerd op 16/4, zegde paus Franciscus in het Casa Santa Marta in Rome: *"Wij moeten toch beseffen dat de Heilige Geest ons komt storen bij onze vastgeroeste methoden. Wij zouden hem graag temmen, maar die Geest duwt ons vooruit. Er zijn er die de klok willen terugdraaien, koppigaards zijn het, maar ze kunnen het niet halen!"*

Als Jezus sterft in het Johannesevangelie, geeft hij letterlijk de Geest. Ja, hij sterft, maar hij geeft die Geest ook door, niet alleen aan de katholieken, maar aan al degenen die bereid zijn door te geven wat ze ontvangen hebben.

Dus niet doen als de apostelen die zich opsluiten! Nog een citaat van paus Franciscus: *"Elke mens die op straat komt, loopt kans overreden te worden, maar je móet op straat komen, je niet opsluiten! Pas dan is het de moeite waard feest te vieren, zijn leerling te zijn ..."*

Na het breken van het brood en het delen van de wijn, na de bezinning, hebben wij zingend gebeden voor de kinderen in de klas van Wout, die nu gevormd worden. Wij hebben gevraagd om ons te keren tot Gods liefde, om ons veelkleurige regenboogmensen te maken en om kleine lichtdragers te worden, kleine 'lucifertjes'. En steeds opnieuw bidden wij tot de Geest van Jezus, die soepeler maakt wat verkalkt is, om die droom van Jezus, over de nieuwe aarde, waar te maken, met ons als medebouwers.

Ook in de centrale gevangenis van Gent aan de Nieuwe Wandeling is het Pinksteren. En zoals we (Guido toch) nu al 36 jaar doen, gaat het Effatakoor de viering zingend meebidden. Pater Norbert Carette, salesiaan gaat voor. Hij komt uit een groot gezin (ze noemden het gezin: het 'beirenhuis' omdat al de kinderen een naam hadden die op '-bert' (spreek uit: 'beir') eindigde en omdat moeder Carette vond dat er genoeg kinderen waren, anders moesten ze het volgende kind 'camenbert' noemen!).

Ook is er, voor de eerste keer hier, maar met een ruime ervaring, een nieuwe pastorale medewerkster, Elke. Ik hoop dat we Elke eens bij Effata zien, voor een betere kennismaking, maar ze heeft alvast voor iedereen, voor de gevangenen en voor het koor, gezorgd voor posters met een tekst over Pinksteren.

Hier wordt als evangelie gekozen voor Johannes 20, 19-23, de verschijning van Jezus aan de apostelen. Maar het blijft het feest van de Geest die soms wordt afgebeeld als een duif (neen, de katholieke kerk is geen kerk van duivenmelkers!). Die Geest is ingrijpend in het leven van mensen, hij begeestert, hij maakt geestdriftig, hij is vriendelijk, ook in moeilijke omstandigheden, hij is een goede geest waar je kunt mee leven! De apostelen hadden het ook moeilijk: ze sloten zich op, maar de Geest komt bij hen onder vorm van vurige tongen ... en ze worden begeestert! Ze verstaan elkaar, met liefde gaat dat, omdat je ontvankelijk wordt, omdat de geest in jou is, omdat we 'geestige' mensen worden. Die geest komt tot ons onder de vorm van een wind, van een storm of van een briesje, zó dat we elkaar kunnen dragen, elkaar kunnen verdragen!

Vandaag speciaal zegt Jezus: zorg dat je mensen zijt om van te houden, en zorg dat je ook van anderen houdt! Van zijn doodzieke moeder heeft pater Carette ook nog geleerd dat we moeten aanvaarden wat komt. Maar in het dagelijkse leven moeten we 'geestige' mensen zijn die daden

van liefde stellen. Liefde gaat zijn eigen weg, we moeten het niet te ver zoeken, wees zacht en ontdek de kracht die sluimert in jezelf. Kijk naar het koor dat blij komt zingen, al meer dan 28 jaar (het is wel 36 jaar!).

Onder de communie hebben we nog extra 'Amazing Grace' gezongen en na de viering 'O Happy Day' uit pure zanglust en om te tonen dat we het kunnen!

Koorrepetitie op 24/5: wij zijn met weinigen, dus inoefenen maar. Uiteraard de nieuwe liederen die ondertussen een plaats gevonden hebben in de koormappen: nrs. 57, 59, 85, 86 en 87. Ook de kapelmappen moeten bijgewerkt worden en nu blijkt dat sommige acclamaties deel uitmaken van een nieuw tafelgebed.

Bernadette verwelkomt de gemeenschap op de Effataviering van 25/5 met de boodschap dat er toch nog één zekerheid is: elke zaterdag mogen wij hier warmte krijgen. En voor Guido heeft ze ook een boodschap: hij moet op deze Drievuldigheidszondag niet alles drie keer zeggen!

Vorige week had Guido gevraagd dat wie wil, vandaag het woord tot de gemeenschap mag richten. Hij heeft niemand gezien of gehoord: Drievuldigheid is dan ook geen gemakkelijke opdracht. God = drie en toch één!

Toen de christenen niet meer vervolgd werden discuteerden ze met de mensen rondom hen: Wie is God en wat kan je daarover zeggen? Arius (256 - rond 336) zei: *"Hij staat buiten alles, Hij is ongeschapen."* Arius verdedigde de waardigheid van God. Op de vraag: *"Mogen wij tot Jezus bidden?"* antwoordde hij: *"Neen, je mag alleen tot God bidden!"* Arius was een goeie predikant in steden en op schepen en er ontstond een grote discussie die op de zenuwen van keizer Constantijn de Grote werkte. Het Concilie van Nicea (325) kwam bijeen en op het Concilie van Chalcedon (451) werd na lange jaren discussie beslist: God is drievoudig en er zijn drie personen in één God.

Maar vanwaar komt dat woord 'personen' Op het toneel gebruikte men maskers (personae) om aan wie niet meer zo goed zag of wie wat verder af zat te tonen of het ging over een goede of een slechte figuur, een gelukkige of een niet-gelukkige, een man of een vrouw. Met die maskers (personae) zag men: die is vrouw en gelukkig. Maar bleef het woord 'personae' gebruiken, nu als 'personen' vertaald, niet meer in de zin van 'verschijningsvorm' maar als 'persoon'! Vandaar een grote verwarring, maar vooral een grote discussie, ook met de islam.

De waarheid is echter dat God zó groot is dat wij er niets kunnen van zeggen. Johannes heeft het geprobeerd: het is niet te begrijpen. Paulus probeert het ook in zijn brief aan de christenen van Rome (Romeinen 8, 14-17), wat ook niet al te duidelijk is!

Steeds meer hoor je mensen geleerde mensen, gewone mensen, jongeren, zeggen: *"Ik ben atheïst, God bestaat niet!"* Ooit heeft iemand het zo geformuleerd: 'een atheïst is iemand die zich een beeld van God maakt en dan zegt: deze God bestaat niet!' Al dergelijke uitspraken leiden tot boeiende discussies.

Als een vader jong sterft dan vragen we ons af: Hoe kan God zo iets toelaten? Die man heeft zo zijn best gedaan! Schurken en slechten mogen blijven leven! Maar dan dromen wij van een soort 'Sint-NiklaasGod' en die bestaat niet. Onze vraag is dus zinloos. Wel zeker is: Wij kunnen niet zeggen hoe God is!

Met het venster open, ruik ik jasmijn op twintig meter afstand en hoor ik het Angelusklokje van de Coletakerk. Dan weet ik: God bestaat want ik heb Hem geroken, ik heb Hem gehoord.

En ik vat samen: ik denk dat Hij bestaat, want Hij is bekommerd om mij! Denk maar aan die drie monniken die zeggen: *"Het 'Onze Vader' hebben wij niet nodig, want wij zijn met drieën, God is met drieën, Heer ontferm U!"*

Lees als bezinning met ons het tafelgebed (104) van Huub Oosterhuis: *"God, nooit heeft iemand U gezien, ... niemand die de dood is ingegaan, keerde terug om ons van U te groeten ..."*

Wij hebben gebeden voor een zieke, dat die de kracht vindt om door te gaan, voor alle vermiste kinderen waar ook ter wereld én hun families in onzekerheid. Wij bidden ook:

"Gij Heer, help ons om uw aanwezigheid te herkennen daar waar Gij mensen met Uw barmhartige liefde dag na dag omarmt."

Leesclub (of is het toch 'Boekenclub'?) op donderdag 30/5 aan de hand van het boek van Olivier Le Gendre 'De kardinaal hoopt'. Op 18/2/2011 bespraken we het derde deel van het vorige boek van Le Gendre 'Biecht van een kardinaal. Waarover de kerk zwijgt' (zie de kronieken van februari 2011)

Ondertussen is Le Gendre ziek geweest, heeft men veel gespeculeerd naar de identiteit van de kardinaal in kwestie en is paus Franciscus gekozen als paus.

Misschien is dit boek dus iets te vroeg beëindigd, net vóór de recente pauswissel. Een vraag die we ons kunnen stellen, maar die zonder antwoord zal blijven, is of dit boek een rol heeft gespeeld bij de pauskeuze en of een deel van de stemgerechtigde kardinalen dit boek heeft gelezen. Ook stellen we vast dat het eerste boek misschien wat meer theoretisch was en hier meer praktische, voor mij nogal traditionele, conclusies worden getrokken. Uit het boek blijkt ook dat concilies met 5.000 bisschoppen onmogelijk worden, maar in het boek worden ook methoden aangereikt die brede mogelijkheden bieden ... zie de 'kroonraad' van paus Franciscus.

Een vraag die open blijft is of die 'kardinaal' wel bestaat. Of heeft Le Gendre meerdere kardinalen geïnterviewd en over verschillende mensen opzoekingswerk verricht? Tenslotte was Olivier Le Gendre journalist in het Vaticaan!

Het boek geeft ook aanleiding tot een ruime gedachtewisseling over Effata en andere gemeenschappen die al of niet een spagaatbeweging maken met de officiële kerk, of waaraan héél ernstige vragen kunnen gesteld worden. Ook moeten we steeds denken aan die uitval: *“ Wij hebben de mensen niet verloren! Wij hebben ze buiten gesmeten door allerlei lasten op te leggen, ons te bemoeien, te verbieden!”*

Een kille, koude maand mei zit er op. Toch bloeit al wat moet bloeien, en de frisse maand heeft toch één voordeel: elke bloei duurt langer!

Wouter, vrijdag 31 mei 2013